

KOMUNISTI 'POJASNJUJEJO'

NEKATERE VESTI in poročila so sama po sebi boljše u-vodniki, kakor bi jih mogel naš-tudirati najboljši uvodničar. — Naj navedemo enega takih "u-vodnikov", ki je vsebovan v po-ročilu Roberta Eleganta iz Pan-munjoma.

"Čokati kitajski vojni ujetnik je v soboto mirno sedel pred štiri-mi komunističnimi "pojasnje-valci", ki so ga hoteli pregovori-ti, da bi se vrnil v komunistično Kitajsko.

"V eni uri je ujetnik štirikrat rekel: 'Jaz hočem iti na Taiwan' (Formozo).

"V vzdusju napetosti je nek kitajski komunistični častnik za-režal:

"Zakaj hočeš na Taiwan? Mi smo nacionaliste uničili in bo-mo kmalu zavzeli tudi Taiwan."

"Ujetnik je molče poslušal.

"Ampak sklenil je, da je do-volj slišal. Vstal je, da bi od-šel. Obrnil se je proti vratim, skozi katera bi se lahko združil s tovariši, ki so odklonili povra-tek pod komunistični režim.

"Toda eden izmed komunistič-nih 'pojasnjevalcev' ga je pokli-cal nazaj. Indijski častnik je dal znamenje svojim indijskim vojakom, ki so ga privedli nazaj na njegov sedež.

"Vprašanja komun. 'pojasnje-valcev' so mu potem brnela na ušesa polne tri ure.

"Ujetnik je zopet in zopet — vsega skupaj sedemnajstkrat — vstal, da bi odšel skozi vrata,

kar bi pomenilo, da je še vedno protikomunist.

"Vsak pot so ga indijski straž-niki ustavili.

"Ameriški opazovalec — Capt. Donald Stattler iz Anaheima v Kaliforniji, je protestiral, češ da je ujetnik izpostavljen 'umiva-nju možgan'.

"Končno je ujetnik, ves zme-den in zmešan, spet vstal da bi odšel skozi vrata, toda to pot skozi ona, ki so vodila nazaj pod komunistični režim.

"Indijski častnik je dal zna-menje svojim vojakom, ki so u-jetnika spet ustavili. To pot so protestirali komun. 'pojasnje-valci'.

"Pododbor komisije za repa-triacijo je tedaj odredil, da se ga odvede ven za posebno segre-gacijo ali oddelitev.

"Zunaj se je ujetnik znašel sredi množice zavezniških in komunističnih opazovalcev.

"Tukaj je ujetnik, ves pre-strašen in zmešan, rekel indij-skemu stražniku, naj ga odvede nazaj v šotor, kjer so bili 'pojas-njevalci', kjer bo podal svojo iz-javo. Ko je bil spet v šotoru, — ves zmeden in omamljen, ni re-kel ne bev ne mev.

"Takrat pa je prispel general Thimayya, indijski predsednik komisije, ki je vzel ujetnika na svoj avtomobil ter ga odpeljal. General je dejal, da bo dana u-jetniku prilika "nemotene pre-mišljevanja, kjer bo sam", ker je očitno, da je popolnoma zmeden. ."

Sedeč na bolniškem vozičku je ubil medveda

YUBA CITY. — Neki pet-deset let stari pohabljenec, ki je strasten lovec, je tukaj ubil velikega črnega medveda, s katerim se je spoprijel v prav-em pomenu besede.

To je bil Byran Arritt, ki je šel s svojimi prijatelji na lov. Ker je pohabljen in ne more hoditi, je sedel na svojem sto-jišču na svojem vozičku za in-valide, kjer je čakal, kaj mu bo prišlo pred strel. Kmalu je zagledal velikega medveda, s katerega je pomeril in sprožil. Medved pa se za strel ni zme-nil ter jo ubral naravnost pro-ti njem. Arritt je oddal še tri strele, nakar je bila cev praz-na. Tedaj pa je bil medved že pri njem in na njem. Lovec je pograbil velik kamen, s kate-rim je začel obdelovati med-veda, ki se je končno zaradi iz-gube krvi mrtev zgrudil, kajti zadeli so ga vsi lovčevi strel.

Rdeči beže v svobodo

BERLIN. — Vzhodnonemška policija je streljala s strojnica-mi za svojima dvema tovariše-ma, ki sta zbežala preko meje v Zapadno Nemčijo, kamor sta tu-di srečno prispela.

Vsaka pijača ni dobra!

CHICAGO. — Dva jetnika v tukajšnji jettiščnici sta umrla, trije pa so nevarno zboleli, ker so pili šelak, katerega se potre-buje pri mešanju barv.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes sončno in toplo kakor včeraj. Prav tako ponoči.

Izraelsko-arabski spor pred Varnost. svetom Združenih narodov

Delegat Lodge je sprožil zahtevo po preiskavi izraelskega napada na Jordan, v katerem je bilo ubitih 66 Arabcev.

ZDR. NARODI, N. Y. — Var-nostni svet Združenih narodov je v torek odločil, da bo uvedel polno preiskavo izraelsko - ara-bskih obmejnih incidentov, ka-kor tudi ubojev in nasilja v Ki-bjuji, v Jordanu.

Ameriški delegat Henry Ca-bot Lodge je povedal Svetu, da je ameriška vlada vznemirjena nad kršitvami premirja ob izra-elsko - arabski meji.

"Narodi ne smejo jemati za-kona v svoje lastne roke", je re-kel Lodge. Preteklo sredo so namreč Izraelci napadli jordan-sko vas Kibjjo, kjer so pobili 66 Arabcev. Država Jordan je iz-javila, da so napad izvedle izra-elske vojaške čete, Izrael pa tr-di, da ni imela izraelska armada nikakega opravka pri tem na-padu. Dalje je Izrael izjavil, da je bil napad na vas v povračilo Arabcem, ki da so pred tedni u-bili neko izraelsko mater in nje-na dva otroka. (Če je bil napad v povračilo, so vrnilo Izraelci A-rabcem z visokimi obrestmi: — uboj 66 Arabcev za tri Izraelce. Judje sicer z obrestmi niso ta-ko radodarni. Ured.).

"Lutki" se ni obneslo

HAVERHILL, Mass. — Ne-ki 19-letni tat, ki je kradel v neki veliki trgovini, se je za-tekel, ko so ga opazili, v izlož-beno okno ter tam igral vlog-go lutke, kakršne vidimo v ok-nih, ko na njih razkazujejo ob-leklo. Toda ni se mu obnes-lo, ker se mu je treslo koleno in so ga ljudje kmalu prepozna-li.

Čikaški Jugoslovani o tržaškem vprašanju

VARNOSTNI SVET Z.N. IN TRST

Varnostni svet je odložil debato o Trstu do 2. no-vembra, čeprav jo je Višinski zahteval ta-koj

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. Varnostni svet Združenih naro-dov je v torek odglasoval, da se odloži debata o tržaškem vprašanju do 2. novembra, da prid-o-be Združene države, Velika Bri-tanija in Francija na času, v ka-terem bi utegnile najti rešitev vprašanja potom neposredne di-plomatske akcije.

Varnostni svet je odločil z de-vetimi glasovi proti nemu za odložitve debate, čeprav je sov-jetski delegat Višinski zahteval takojšnjo tozadevno razpravo. Država Libanon se je vzdržala glasovanja.

Rabuka glede Trsta se je pri-čela, ko so Zdr. države in Vel. Britanija naznanile, da bodo od-poklicale svoje vojaštvo iz zone A ter izročile zono Italiji. Jugo-slavija je tedaj rekla, da če bo vkorakalo italijansko vojaštvo v zono A, bo vkorakalo vanjo tu-di jugoslovansko. Jugoslavija ima že zasedeno zono B, toda zahteva obe zoni, prav tako tu-di Italija.

Demonstracije v Rimu RIM. — Dne 20. oktobra so se spopadli pred sovjetsko amba-sado italijanski policaji in dija-ki. Še pred tem je več tisoč mla-dih ljudi, ki so komaj odrasli o-troški dobi, demonstriralo pred ameriško in britansko amba-sado, kriče: "Dol s Titom!"

Zavezniško vojaštvo brez skrbi TRST. — Zavezniško vojašt-vo, ki je tukaj nastanjeno, je brez vsakih skrbi.

Anglo-ameriško vojaštvo ima oditi iz zone A, v katero ima vkorakati italijansko vojaštvo. Jugoslovani pravijo, da bodo vkorakali v Trst, če bodo vanj vkorakali Italijani. Toda nek jugoslovanski častnikar je te dni dejal:

"Bedasta je že sama misel, da bi Jugoslovani kdaj napadli A-merikance ali Angleže."

Štirje rdeči policisti ubiti v Nemčiji

BERLIN. — V kraju Cottbus, ki je pod sovjetsko zasedbo, so protikomunisti ustrelili štiri ko-munistične policiste.

Otrok je zgorel

LANCASTER. — Tukaj je zgorel štiriletni sinko zakoncev Rooker, ko je nastal ogenj v njihovi hiši.

Francози ubili 27 rdečih v Vietminhu

HANOI, Indokina. — Fran-coske čete v Vietnamu so ubi-le v torek v bojih 27 komuni-stov, štiri so pa zajele.

Viharji v Italiji

MILAN. — V severni Italiji divjajo že sedem zaporednih dni viharji, ki so povzročili že veliko škodo. V viharjih je zo-pet izgubilo življenje dvoj-je ljudi.

Tekalci zaslužijo več kot učitelji

NEW HAVEN, Con. — Justični tajnik Brownell je v tem mestu dejal, da je iz sta-tistik razvidno, da prejema-jo sli ali tekači justičnega depart-menta višje plače kakor učite-ljiv nekaterih predelih Zdru-ženih držav. Rekel je, da je to zelo žalostno dejstvo, zato ni čudno, da se mladi ljudje plaši-jo pred učiteljskim poklicem.

AMERIKANEC SE JE VENDAR PREMISLIL

Ameriški vojak se je pre-mislil in noče ostati pri komunistih.

PANMUNJOM, Koreja. — Nek protikomunističen ameriški vojak, ki se je v komunističnem ujetništvu nalezl komunistma-ter izjavil, da se noče vrniti do-mov, se je v torek premislil ter rekel, da se želi vrniti v domo-vino.

Njegovi želji je bilo nemudo-ma ustrezno. Ta vojak je 23 let stari Pfc. Edward Dickenson iz Virginije. Ko je prišel pred komisijo petih nevtalnih držav, je dejal: "Želim se vrniti v do-movino." Nato je vprašal za a-meriško cigareto ter izjavil, da pogreša ameriške hrane.

On je prvi od 23 Amerikan-cev, ki se je premislil ter izjavil, da je naveličan komunistma in da hoče domov. Rekel je tudi, da mu bo ostalih 22 tovarišev kmalu sledilo.

Zaveznikom je bil izročen v sredo ob dveh popoldne.

Ubeglega komunista Brandta so privedli iz N. J. v Cleveland

V okrajni ječi bo ostal do ob-ravnave ali dokler ne po-loži varščine, ki znaša 50 tisoč dolarjev.

CLEVELAND. — V torek so privedli v Cleveland uklenje-nega Jos. Brandta, 43 let starega ohijskega komun. voditelja, ki jo je popihal pred dvema letoma iz območja pravice, ko se je na-hajal po svoji aretaciji pod var-ščino na svobodi. Brandta sma-trajo za glavnega voditelja in agitatorja komun. partije v O-hio.

Pripeljali so ga iz Newarka, N. Y., kjer so ga zaprli pred dva-ma tednoma, ko so FBI organi priredili pogon za ubeglimi ko-munističnimi voditelji.

Ko so ga privedli sem, so vze-li odtise njegovih prstov, nato pa so ga zaprli v okrajno ječo, kjer bo ostal do obravnave ozi-roma dotlej, dokler on sam ali kdo drugi ne položi zanj varš-čine, ki je določena na \$50.000.

O aretaciji ostalih komunisti-čnih voditeljev, katerih je vseh skupaj osem, smo poročali že pred dnevi, ob času njihove a-retacije.

Težka prometna nesreča v Franciji

RENNES, Francija. — Tukaj sta kolidirala dva avtobusa, pri-čemer je bilo ubitih šest oseb.

Jugoslovani mesta Chicago ne dajo kaj prida na Titovo zvestobo zaveznikom. — Njihovo mnenje je, da bi moral ostati Trst z okolico svobodno ozemlje.

Istega mnenja so tudi tržaški Slovenci, združeni v Slovenski demokratični zvezi.

FRED OREHEK je objavil 13. oktobra v listu "Chicago Amer-ican" sledeče poročilo:

CHICAGO. — Srbska skupi-na v Chicagu je brzojavila pred-sedniku Eisenhowerju, naj bi Amerika prenehala pošiljati oro-žje Titu. M. Duchich, predse-dnik Srbskega obrambnega nar-koncila, je izjavil, da so Zdru-žene države zapletene v nevarno situacijo, ker stoje ameriške če-te v zoni B proti Titovim četam, opremljenim z ameriškim oro-žjem.

Brzojavka predsedniku, ki vsebuje apel za prenehanje po-šiljanja orožja Titu, se glasi:

"Sedanja situacija potrjuje naše prejšnje izjave, da se Zdr. države v nobeni krizi ne more-jo zanesti na Tita. Krepitev Ti-tovega režima in opremljanje njegove armade z ameriškim tanki, letali in drugimi vojnimi potrebščinami, se nam bo brik-ko utepalo v naši borbi proti ko-munizmu. In končno bo odvri-nilo od nas naše resnične prija-telje v Jugoslaviji in drugod."

Tito je nezanesljiv

"Tito je nezanesljiv, nehma-ležen in nedemokratičen. On de-finitivno ni naš prijatelj, pač pa potencialen sovražnik v vsaki bodoči nevarnosti."

Slične brzojavke so bile po-slane državnemu tajniku Dulle-su in članom kongresa. Odkar je Tito prelomil s Stalinom (ali bolje povedano: odkar je Stalin prelomil s Titom, ured.), mu je dala Amerika za bilijon ali eno milijardo dolarjev orožja in dru-gre pomoči.

V posebni brzojavki predse-dniku Eisenhowerju je tudi Slo-venska narodna zveza protesti-rala proti odločitvi tržaškega vprašanja. Predsednik te Zve-ze, Frank Chonta, je izjavil, da je bila odločitev državnega de-partamenta krivična napram pre-bivalstvu Trsta.

Zahteva po neodvisnosti

Chonta je izjavil, naj Zdru-žene države nadaljujejo z izpol-njevanjem svojih obligacij na-pram Trstu, ki ne sme postati ne jugoslovanska ne italijanska last, dokler Evropa ne bo usta-ljena.

Dr. Ludvik Leskovar, ki je bil po drugi svetovni vojni dve le-ti uradnik v Trstu, je izjavil, da ve iz svojih izkušenj, da tržaš-ko prebivalstvo noče priti ne pod Italijo ne pod Jugoslavijo. (Te dni smo objavili deklaraci-jo Slov. demokratične zveze v Trstu, ki takisto zahteva, naj Svobodno tržaško ozemlje osta-ne tudi v bodoče kakor je zdaj. Ured.). Dr. Leskovar je dostavil:

"Skozi stoletja je prebivalstvo Trsta razvijalo svojo lastno, — svojstveno kulturo. Če se temu prebivalstvu dovoli plebscit, sem gotov, da bo odločilo, da o-stane Trst svobodno medna-rodno pristanišče."

Važno izhodišče

Dr. John Zvetina, profesor prava na Loyola univerzi, tudi kritizira akcijo državnega de-partamenta v zvezi s Trstom. On, ki je rojen Amerikanec hrvatsko-dalmatinskega porekla, pravi:

"Jaz obojam prenaplgjeno ak-cijo državnega departamenta, ka-tere posledica je sedanja resna kriza. Trst je tvoril že dolga stoletja težaven problem, ki mo-ra biti rešen na zdravi zemlje-pisni in gospodarski osnovi.

"Trst je vitalno važno izhodiš-če na morje za vso Srednjo Ev-ro-po. Zato bi moral ostati svo-bodno ozemlje vsaj dotlej, do-klar ni Evropi zagotovljen trajen mir."

Prvi polet novega "Super Sabre" letala v Kaliforniji

PALMDALE, Cal. — Povelj-stvo zračne sile je v torek odre-dilo prvi poizkusni polet novega F-100 Super Sabre jet-letala, ki je hitrejši kakor zvok.

Letalo je preizkusil pilot Geo Welch, ki se je tekom svojega poleta zagnal iz višine z vso brzino proti zemlji ter dvignil le-talo iz njegovega strmoglavega padanja, ko se je nahajalo ko-maj 75 čevljev visoko nad zem-ljo. Pritisk zraka je bil tedaj tako močan, da so na poslopju, kjer je nameščena administra-cija, popokale in se razbile de-bele šipe iz tako zvanega 'plate' stekla, katerih drobci so zleteli 20 čevljev daleč.

Pilot je po poletu rekel, da je sposobnost manevriranja le-tala čudovita in da ni imel naj-manjših nepravil z njegovimi bliskovitimi okreti in strmogla-vimi padci, nad katerimi so o-pazovalci od strahu in napeto-sti zadrževali sapo.

NAJNOVEJŠE VESTI

CLEVELAND. — Sedem mož je bilo ranjenih včeraj popol-dne, ko je nastala eksplozija v Fulton Foundry & Machine Co. na Morgan Ave. in E. 75 St.

PHILADELPHIA. — Včeraj je bilo rešenih nad 200 starejših žensk, med katerimi so bile mnoge na bolniških posteljah, ko je nastal ogenj v zavodu Presbyterian Home for Wid-ows and Single Women.

NEW YORK. — Iz Hudson re-ke so potegnili truplo Michaela Brogana, enega izmed bos-sov na newyorški vodni fron-ti, kjer je raketirstvo v pol-nem razmahu in kjer je v te-ku vojna za pristaniške delave-ce med njihovo staro raketir-sko unijo in AFL. Na rokah trupla so manjkali vsi prsti.

PANMUNJOM. — Komunisti-čni Čehi in Poljaki so končali svoj tridnevni bojkot pri de-lovanju Komisije nevtalnih narodov za repatriacijo voj-nih ujetnikov.

BEograd. — Na obeh straneh jugoslovansko-italijanske me-je si stoje nasproti jugoslovanske in italijanske čete, ki so vse opremljene z — novimi ame-riškimi tanki. . .

CLEVELAND. — Cleveland Fe-deration of Labor je snoči in-dorsirala kandidaturu Antho-ny J. Clebrezze-a za župana.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Poroka—

V soboto ob devetih se bo-sta v cerkvi sv. Vida poročila Albert L. Meglich in Martha Ann Semich. Zenin je sin po-znanih Mr. in Mrs. Joseph Meg-lich z 1003 E. 64 St.. Bilo srečno!

Predstava—

V petek zvečer ob osmih bo v Norwood Branch Library filmska predstava. Na spore-du so trije zanimivi filmi. — Vstop prost. Otroci le v sprem-stvu staršev.

Osma obletnica—

V soboto, 24. oktobra, ob 6:30 bo v cerkvi Marije Vne-bovzete na Holmes Ave. sv. maša za pokoj. John Zulich v spomin osme obletnice nje-gove smrti.

K molitvi—

Članice podr. 32 SZZ naj pridejo v četrtek ob 7:30 zve-čer v Grdinov pogrebni zavod k skupni molitvi za pok. Mary Prostor, v petek naj se pa ude-ležijo pogreba.

Pobiranje asesment—

Tajnik društva Presv. Srca Je-zusovega št. 172 KSKJ. bo pobir-al asesment v soboto 24. okto-bra na domu 6113 St. Clair Ave. po 5. uri popoldne.

Novi grobovi

Pogreb Mrs. Mary Prostor Pogreb pokojne Mary Prostor, o katere smrti smo poročali vče-raj, bo iz Grdinovega pogrebne-ga zavoda na 17002 Lakeshore Blvd. v cerkev sv. Kristine ju-tri ob devetih.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

NAROČNINO za Duhovno živ-ljenje pobirajo in dogaja se, da tudi pri kakem, ki je list že pla-čal, ker imajo pobiralci prestare seznane. Nekaterim je pa upra-va v Argentini letošnje plačilo vpisala za lanski dolg. Vse se bo pojasnilo.

SPONZORJI za nove begunce še vedno čakajo na formularje. Nihče jih še nima. Ti formular-ji bodo že prišli. Radi tega za-devni begunci ne bodo nič pri-krajšani. Zaenkrat je važno sa-mo to, da se begunci pri konzul-latih registrirajo.

PAKETE (preko Trsta) Liga še vedno redno pošilja. Pošljite pravočasno, da ne bo raznih ovir tik pred prazniki.

Mačke in psi podedovali \$350,000

EVANSTON, Ill. — Mrs. The-rese Study Porter, ki je živila v svoji hiši nad dvajset let kot samotarka, je zapustila vse svo-je premoženje in imovino v vsoti \$350,00 za oskrbo svojih psov, mačk in ptictev.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

13. Boji v Hrvatski krajini. Bitki pri Budačkih in pri Sisku

Odkar se je osnovala Hrvatska krajina kot močan, neprodirljiv okop ob hrvatsko-turški meji zgodovina ne beleži več tako pogosto velikih turških navalov na slovenske dežele, kakršni so bili proti koncu 15. in v začetku 16. stoletja na dnevnem redu. Toda obramba Hrvatske krajine je stala mnogo denarja in mnogo krvi, velikih žrtev, ki so jih poleg Hrvatov morali pred vsem utrpeti Slovenci. Plemiče iz odličnih kranjskih in štajerskih rodbin nahajamo tudi kot vrhovne poveljnike stalne obmejne vojske in mnogih posadk po trdnjavah.

Za Ivanom Ungnadom je tu poveljeval Ivan Lenkovič (1547-1569), ki je Krajino enotno organiziral. Lenkoviči so bili po rodu Hrvatje iz Like, od koder so se gotovo že v začetku šestnajstega stoletja zaradi neprestanih turških napadov preselili na Kranjsko. Enako so storili tudi grofi Blagaji, baroni Gušići, Jurišići, Kružići in mnoge druge hrvatske rodbine. Lenkoviči so si nakupili na Kranjskem mnogo posestev in so bili najmočnejši plemiči med rekama Krko in Kolpo. V dolini reke Krke so imeli v posesti grad Otočec pri Novem Mestu,

potem Mehovo, Pogance in Rupečevrh, torej vso okolico tik Novega mesta. Najvažnejše njihovo posestvo pa je bila graščina Podbrežje (Freienthorn) ob Kolpi med Vinico in Metliko. Ta grad z ogromnimi prostori, trdnim zidom in štirimi trdnjavskimi stolpi je še danes ohranjen. Ob turških navalih je bil prebivalcem iz vse okolice varno zavetišče, katerega se Turki nikdar niso mogli polastiti.

Zasluge Ivana Lenkoviča za Krajino in njegove boje s Turki smo že omenili na drugem mestu. Ti najmanjša Lenkovičeva zasluga, da se je pod njegovim vodstvom izuril v hrabrega bojnika znameniti Herbert Turjaški, ki mu je imel nasledovati v službi vrhovnega kranjskega poveljnika in čegar ime je združeno skozi tri desetletja z vsemi važnejšimi podjetji zoper Turke.

Herbert Turjaški je bil najstarejši sin Trojana Turjaškega in Ane rojene Eck. Starši so od 1511., ko je hud potres razdejal grad Turjak, navadno bivali na Dunaju in tu se jim je 1528. rodil tudi Herbert. Deček je hodil najrej v dunajske šole, potem pa odšel na knežji dvor v Cleve, da se priučiti viteškemu mišljenju in življenju. Bivanje v plemiškem mestu Cleve ob Renu je imelo za Herbarta tudi posledico, da se je seznanil z luteranstvom, katero je vneto pospeševal do svoje smrti. Ko je bila viteška vzgoja na dvoru dovršena, kar se je prilično zgodilo z 8. letom, se je Herbert vrnil na Kranjsko in vstopil v

vrsto mejnih brambovcov. Iz početka mu je izročil Lenkovič poveljništvo čez 50 mož. Ko so pa vojaki videli njegovo spretnost in drznost, služili so prav radi pod njim in se uspešno borili proti Turkom. Lenkovič mu je zaradi tega izročil 100 konjnikov, s katerimi je imel napadati sovražnika na njegovi lastni zemlji.

Herbert je dolgo premišljeval,

kako bi se mogel maščevati nad Turki za njih ropanje in požiganje po hrvaških in slovenskih pokrajinah. Slednjič je sklenil poiskati jih na njihovem domu in jim poplačati milo za drago. Sporazumno z Lenkovičem je zbral večjo četo pešcev in konjnikov in prav na tistem napadel vlaško vas Srb, kjer je prebivalce presenetil, jih mnogo pobil, živino pa odpeljal. Herbert

je ukazal svojim vojakom, naj delajo enako kakor Turki na krščanskih tleh. Polje so opustošili, hiše in kočje požgali, razdrli plotove in lesene utrdbe, kar je bilo le količjak vrednega, pa odnesli s seboj — Od napada na Srb naš kranjski poveljnik ni več miroval, marveč je bilo vse njegovo življenje neprestana borba proti Turkom.

Zdaj je navalil čez mejo na tem, zdaj na drugem kraju, ve dno tam, kjer so se ga najmanj nadejali. Potem je pustil sovražnike nekaj let pri miru, da jim je ob ugodni priložnosti popravljene vasi in obdelana polja zopet pokončal. Njegov najvažnejši uspeh iz te dobe je bila osvojitve utrjenega razbojniškega gnezda Udbine, kjer je Turke pobil in pregnal, kulo pa zapalil. Herbertovi vojaki so odnesli veliko blaga, konje in drugo živino pa si med seboj razdelili.

Spaghetti večerja

se bo servirala

V CERKVENI DVORANI
fare Our Lady of Mt. Carmel
na U. S. Route 20 v Wickliffe, Ohio
kjer župnikuje **FATHER ANDREY**

Serviralo se bo od 1 do 6 popoldne

v nedeljo 25. oktobra 1953

Večerja stane \$1.25

Hiltra in sigurna agencija

BLED CO. POSILJA:

100 lbs. Gold Medal ali Extra Gold Sun smoke—\$11.00
PAKET IA . . . \$7.50 PAKET IIA . . . \$9.00 PAKET IIA . . . \$12.75
10 lbs. sladkor 22 lbs. sladkor 20 lbs. sladkor
6 lbs. riža 10 lbs. riža 10 lbs. masti
4 lbs. kave 8 lbs. testenin 10 lbs. mila

V ceni je vračunana poština in zavarovanje.
Pišite za cenike s 24 standardnimi paketi.
PAKETI: Odpremljamo pakete, ki jih prinesete k nam, če želite, jih pridemo iskat k Vam na dom.
DENAR: Menjava po najboljšem tečaju. Predno ga odpošljete Vašim dragim, vprašajte nas za tečaj.

Točna postrežba! . . . Nizke cene!
Čeke, denar ter Money Order naslovite na

BLED CO.

Phone: EX 1-8787

Phone: EX 1-8787

6731 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 1-0583
COLLINWOODSKE URAD
452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobilni in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

IZREDNE POSEBNOSTI OB PRILIKI 54 - LETNICE ZA DECO IN OTROKE

Posebna prodaja 2,400 regularno 1.99 - 2.99

otroških oblek

Mere 9 do 18 mesecev

Odlična za darila

Fini broadcloth in drugo novodobno pralno blago. Najlepše okrašene! Najnovejše barve. Oglejte si jih.

1.68

vsaka

Dečje 6.99
Rayon Estron
Pram oblačilo

4.99

V pastelnih barvah. Spre-daj zipper. Priprjena ka-puca. Samo za starost 9 mesecev. Izvrsten kup!

Otroške 1.69 do 1.99
Gorduroy dolge hlačke
in overalls

1.39

vsake

Pinwale corduroy v izbranih barvah. Boxer hlače ali overalls. Za dečke in deklice. Mere 3 do 6½.

Otroške 1.99
Cotton oblekce

\$1

Najnovejši kroji in najno-vejše pralno modno blago. Mere 1 do 3.

Otroški 2.69
čisto volneni
Sweaterji

1.94

Čisto volneni sweaterji. Izbrane barve. Primerni za darilo. Mere 3 do 6.

Otroški Corduroy
Jumperji

1.94

Regularno 2.69. Lepa in razna izbira barv. Mere 3 do 6x.

Otroški regularno 2.29

Dungaree in srajce
Seli . . .

1.99

Dungaree hlačke iz sanforizirane modrega denima s flanelnimi križastimi zavijki in skladno flanelno križasto srajčko. Mere 3 do 8. Se skroji največ za 1%.

The May Co.'s Basement Dečki oblačilni dodelek

MALI OGLASI

Iščem sestanovanko

Svoje štirisočno stanovanje bi rada delila s poštenim dekletom, ki je zaposleno, bodisi slovenskega ali hrvaškega rodu. Kličite po 5. uri popoldan. EX 1-2476. —(209)

Naprodaj

Naprodaj sta rabljeni štedilnik in električni hladilnik. Oba dobite za \$30.00 na 1167 E. 74 St. (209)

Naprodaj

Moderna hiša 7 sob za 1 družino blizu E. 260 St., blizu katoliške in javne šole, transportacije in trgovin. Kličite RE-1-1084. (210)

NAPRODAJ

Na Huntmere Ave. v fari sv. Jeronima nov 4 in pol sobni bungalov, kopalnica z glinastimi ploščicami, predeljena klet, plinska kurjava; na gornjem nadstropju prostor za razširjenje. \$16,300

Lepa dvodružinska hiša na Huntmere Ave.; 3 sobe na prvem nadstropju, 3 in pol na drugem nadstropju, vse ostalo kompletno, dvojna garaža z dovozom. \$15,500

Za podrobnosti se obrnite na: KOVAC REALTY 960 E. 185 St. KE 1-5030 (210)

NAPRODAJ MOŠT V SODIH

Grozdje na tone
Tudi prazni sodi od žganja
VIC KOVACIĆ
1253 Norwood Rd. EN 1-2549 —(209)

Iščejo stanovanje

Zakonski par srednje starosti, oba zaposlena, iščeta 4 ali 5 sob v St. Clairski okolici. Kličite po 5. uri UT 1-8490. (212)

Naprodaj

Proda se hiša za 2 družini, 7 sob, prenovljena, na E. 160 St., blizu Waterloo Rd. Kličite lastnika RE 1-5401 po 6. uri. (211)

Peč naprodaj

Proda se plinska peč za gorkoto z vetrnico. Greje 3 ali 4 sobe. Kličite po 4. uri HE-1-7406. (210)

Naprodaj

V Newburghu na Vineyard Ave., 6 lepih sob za 1 družino, preproge, zimska okna in mreže, lep sadni vrt, garaža. Se proda po prav zmerni ceni. John Knific 820 E. 185 Street IV 1-7540 (210)

Hiša naprodaj

Naprodaj je prostorna hiša 9 sob za veliko družino. Vse v izvrstnem stanju. Prodaja lastnik po zmerni ceni. Pokličite ENdicott 1-0517 ali se zglasite na 900 E. 73 St. (x)

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.

Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

VAS MUČI REVMAATIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.

KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov. Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN

GLenville 1-3830

982 East 152nd Street

Ženske dobijo delo

Za gospodinjstvo

Starejša ženska se išče, da bi pomagala pri gospodinjstvu in kuhanju.

Good Luck Cafe

4017 St. Clair Ave.

(210)

Ženska dobi delo

Cafeteria sprejme na delo žensko, ne več kot 40 let stara. 5 dni, od 9 zj. do 3 pop. 90c na uro za začetek. Javite se osebno po 3. uri pop. v St. John's College, 1033 Superior Ave., pri Mrs. J. Williams. —(210)

KNJIGOVODKINJA

Nekaj tipkanja in drugo splošno delo
Dobra plača
Opoldne do 9 zvečer
5 dni v tednu

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE

22530 Lake Shore Blvd.

(213)

Moški dobijo delo

IZKUŠENI

Moški za gradbo tovornih vozov (truck) izkušeni v električnem varanju, tudi pomočniki. Stalno delo. Plača od ure.

THE OHIO TRUCK EQUIPMENT CO.

3319 Regent Rd.

Priložno do E. 79 St., Union, Broadway in E. 55 busov. (211)

TAPCO

zdaj najema

IZKUŠENE

TOOLMAKERS

for

Experimental Work

Building Jigs

and Fixtures

IMAMO IDEALNA

TOOL ROOM

DELA ZA VSE TIPE

IZKUŠENIH MOŽ

TOOL and GAUGE

INSPECTORS

POWERHOUSE

MECHANIC

(Mora imeti Ohio State Boiler Operator's License)

TUDI PREISKUJEMO

VIŠJE SOLSKE

GRADUANTE Z

TEHNIČNIM

SOLANJEM

ZA

DELA V NAŠI

VZORNI TOVARNI

Employment urad odprt:

V ponedeljek skozi petek

8 zj. do 4:30 pop.

V soboto

8 zj. do 3:30 pop.

Prosimo prinesite izkaz državljanstva. Morate biti pripravljeni delati KATERIKOLI šift.

THOMPSON

PRODUCTS, Inc.

23555 Euclid Ave.

(C.T.S. Bus 28)

(209)

Mechanical Engineer

Delo dobi fant, ki je pred kratkim graduiral kot mehanični inženir ali zadnjeletnik, ki se to uči. Bi pomagal v preiskovanju v metalurgiji. Dobra plača za začetek. Najvišje delavske koristi.

ADDRESSOGRAPH

MULTIGRAPH CO.

1200 Babbitt Rd.

RE 1-8000

(210)

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENEGA SOPROGA, OČETA
IN STAREGA OČETA

Antona Stušek

ki je v Bogu zaspal

22. oktobra 1951

Mirno spavaj v hlanem grobu, dragi oče in soprog. Tvoji duši rajsko srečo, naj dodeli ljubi Bog.

Se vedno žalujemo:

MARY STUŠEK, soproga
SINOVI in HČERE
ZETJE, SNAHE, VNUKI, VNUKINJE
in PRAVNUKINJA

Wickliffe, Ohio, 22. okt. 1953.

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

Potem je prišla vožnja v mesto. Na vse zgodaj se je premaknilo pet težkih zibajočih se voz preko ravnine. Čemu naj bi šel voz za vozom? Saj tukaj vendar ni bilo nobene poti. Voli so vlekli, kolikor so pač mogli, možje so ležali na tovoru. Daleč na vzhodu se je svitala rdečkasta proga dneva. Ola ni bilo z njimi, materin ljubljencek je sedel na njegovem tovoru. Še zmeraj je živel v nekaki skupnosti z učiteljem. Ali to leto se je nameraval prav zares ločiti od njega. Zdaj bo dobil denar, da si bo kupil par volov. In razen tega si bo postavil koč, ko se bo vrnil iz mesta.

Dan je bil vse bolj vroč. Morali so se ustaviti in nekaj je

sti. Tudi volom so morali dati nekaj ur počitka. Potem se je pričela spet ista počasna vožnja preko neskončne planjave. Zvečer so napravili ogenj in skuhalo kakor po navadi kašo. Nazadnje so legli vsak pod svoj voz. In tema in zvezdnato nebo sta se bočila nad njimi.

Tretjega dne pa so daleč na obzorju zagledali nekaj, kar se je premikalo v isti smeri kakor oni. Bila je vrsta z žitom naloženih voz iz neke druge naselbine z druge strani sveta. Proti večeru so dosegli vojaško cesto in tedaj je bilo volom lažje. Ali zdaj so se morali neprenehoma umikati, da so mogli drugi tovorni vozovi, v katere so bili vpreženi po štirje hitri

konji mimo njih. S stranskih potov je prihajalo v vrstah več in več voz. Nastala je dolga proga tovornih voz, ki je bila na potu v mesto. Potem so srečali vrsto voz, ki je bila že tamkaj. Možje so imeli rdeče obraze od pitja. Peli in razgrajali so in pokali z biči.

Ali tik pred mestom so stali vozovi nagosto stisnjeni. Tega dne ni bilo mogoče priti dalje. Po vseh ulicah so bile enako dolge vrste, voz pri vozu. Morali so čakati da so prišli na vrsto. Vsak tovor je moral biti stehtan in zložen pri žitnem elevatorju. Morten in njegovi tovariši se morali ustaviti dobišen kos poti zunaj mesta. Možje so pošakali na tla, gledali drug drugega in se smejali.

"No, kaj praviš k temu?" "Pravim, da se moramo namazati s potrpežljivostjo."

Ob čakajoči vrsti voz pa so se klatili prekupčevalci z žitom. Opazovali so ljudi in jim ponujali žganja. "Poslušajte, ljudje božji, čemu bi stali tukaj in čakali do sodnjega dne?" je dejal tak prekupčevalec. "Čakati morate najmanj tri dni, da pridete

do tehtnice! In cene padajo vsak dan, telegrafsko sporočilo imam s čikaške borze. Prodajte rajši meni. Danes še lahko dam osemdeset centov za merik ali jutri, stavim, jih bo samo še šestdeset." In potegnil je iz žepa listnico in mahal tem prerijskim ljudem, ki že leto in dan niso videli nobenega denarja, z bankovci pred očmi. Mnogo jih je nasedlo. Morten je hodil okrog svojih ljudi in govoril: "Le nobenih neumnosti! Počakali bomo."

Čakati, da, Volov ni bilo mogoče izpreči. Kadar se je prednji voz premaknil malo dalje, mu je bilo treba slediti. Voli in ljudje so morali jesti kar na mestu in biti noč in dan na cesti, dokler niso prišli na vrsto.

Štirikrat so se morali tako peljati v mesto. Toliko so to leto lahko oddali pšenice. Seveda bogastvo to še ni bilo, ampak čevljar Bo je vendarle dobil svoj denar. In pri vsaki vožnji so vzeli s seboj kaj domov. Za vsakega par volov, nov plug, kosilni stroj, nekaj vreč oglja, da bodo vsaj o božiču mogli kuriti z njim, ko bo pritisnil prerijski

mraz. Predvsem seveda niso pozabili živeža za dolgo zimo. In Per Foll je imel še šiling, da je kupil Ani naprsno iglo. Anders pa je kupil za Olufa in zase vrvice za ribolov in materin nov mlin za kavo.

Ali četrtič je Ola Vatne vendar moral z njimi.

Na poti v mesto je sedel na vozu in pel. O, že sama misel, da bo spet videl nekaj novega, različnih krajev, malo vrvenja, cerkveni zvonik, konje in kočije, ženske v klobukih in v lepih oblekah! O, o, svet je bil vendar tako lep, da ni mogel ničesar drugega kakor peti. Da le ne bi bil ta prekleti mali papež, Morten, takoj od prevega trenotka, ko so prišli v mesto, takozelo pazil nanj. "Ola!" je bilo neprenehoma čuti, "pridi zdaj semkaj, Ola." Torej zdaj niti govoriti z ljudmi ne bo smel? "Kaj ne slišiš človek? Velike novice iz domovine. Sverdrup je postal minister."

To je bila velika novica. O tem se je bilo treba pogovoriti. Povsod, kamor je Ola prišel, je srečaval samo imenitne ljudi. "Odkod pa si ti? Iz Birijsa? Kaj,

ni mogoče!" In potem je Ola moral povedati kaj o svojem kraju. Ni bilo lahko tako hitro ločiti se. Če odkloniš požirek žganja, žališ ljudi. In če sam ne daš za požirek, si umazanec. Čudno, kako imenitne ljudi je to pot povsod srečaval.

Tisto jutro, ko se je vseh pet voz spet pričelo premikati v prerijsko, je na enem ležal Ola brez zavesti.

Zgodaj je še. Kal Skaret se smehlja v vzhajajoče sonce. Morten je bled. Biti sta se morala s celo gručo ljudi, da sta osvobodila Ola.

Ko so se čez dan ustavili, da bi kosili, so Olava vola izpregli, njega samega pa so pustili, da je ležal in smrčal. Prav tako zvečer. Ali naslednje jutro je bil Ola na nogah še prej kakor drugi. Stal je s slamo v laseh in mežikal in bulil v sonce. In sonce, oddaljeno od njega tisoče milj, celo večnost, je bulilo vanj. Ali si ti to, Ola? Žal mi je. Ampak jaz sem.

Seže v žep. Listnice ni. Ali je bil sanjal tisto o majhnih rdečih čevljičkih za malega? Tako dobro so dišali. Seže v zu-

nanji žep suknje, da, tukaj je eedn. Res, kako lep čevljiček. Pa kje je drugi? Išče in išče po vseh žepih, na vozu, v zabojih. Vendar soma eden je.

To je vse kar nese domov. Ko bi le imel zdaj pri roki puško! Potem bi vsaj lahko obračunal sam s seboj.

Zdaj vstajajo drugi. Tedaj pa se on spet hitro uleže, si zagrne obraz z vrečo in smrči. Sliši, kako vpregajo v voz njegove vole, in spet se zibljejo preko prerijske.

Ali ta večer je bil tako lačen, da mu duh po pečeni slanini, ki je prihajal od ognja, ni dal miru. Malo se je dvignil in zahrkal. Oni so sedeli okrog ognja in jedli. Seveda so ga slišali, a nihče se ni obrnil. In še enkrat je prišla noč. Izkopala je ostanke svojega živeža in spet zaspal.

In potem je prišel dan, ko so zagledali dim, ki se je vil iz koč. In naproti so jim prišle žene in otroci. Elza je nosila malega v naročju.

"Pozdravljeni doma!" kliče že od daleč.

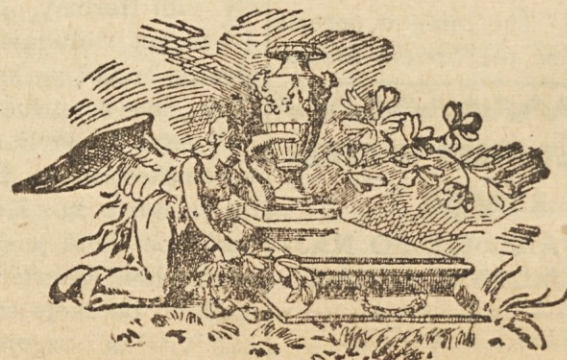
(Dalje prihodnjič)

Naznanilo in Zahvala

Brezmejno žalostnih src naznanjamo vsem, da je kruta smrt pretrgala nit življenja in da nas je za vedno zapustil naš ljubljeni soprog in oče, dragi sin in brat ter zet in nečak

Rudolph Jelercic

Po par-tedenski bolezní je previden s sv. zakramenti za umirajoče izdihnil svojo blago dušo dne 15. septembra 1953.

Pogreb blagopokojnika se je vršil dne 19. septembra iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in Sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni slovesni maši zadušnici na Calvary pokopališču, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen dne 10. avgusta 1917. leta v Clevelandu, Ohio.

Bil je tajnik in solastnik Fullerwood Builders Co., ter član društva Hrvatska sloboda broj 235 HBZ, lovskega kluba St. Clair Rifle and Hunting Club, Knights of Columbus, in podružnice št. 3 SMZ.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem številnim prijateljem, ki so obložili njegovo krsto s tolikimi vencí cvetja. Ta dokaz vaše ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo v težkih dneh smrti.

Našo globoko zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika. Bog plačaj!

Isto naj sprejmejo zahvalo vsi, ki so darovali v dobrodelne namene.

Hvala številnim prijateljem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo na pokopališče.

Zahvalo izrekamo vsem, ki so prišli pokojnika kropiti in se posloviti od njega, ko je ležal na mrtvaškem odru, in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na mirovdvor.

Srčno zahvalo izrekamo č. g. Aloysius Ruparju za tolažilne obiske, opravljene pogrebne obrede in spremstvo na pokopališče. Hvala č. g. Mathias Jagru za molitve v pogrebnih prostorih.

Iskrena hvala pevcem, ki so zapeli tako krasne in v srce segajoče pesmi-žalostinke pokojniku v slovo.

Zahvala naj bo izrečena pogrebne mu zavodu Joseph Zele in Sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugo. Hvala tudi prijateljem-nosilcem krste.

Hvala številnim prijateljem, ki so ga obiskovali v bolezní, vsem, ki so izrazili ustmeno, pismeno ali brzojavnim potom svoje sožalje ob smrti.

Poslali smo kartice v zahvalo, ampak če smo izpustili ime katerega, ki je na ta ali oni način prispeval ali pomagal, prosimo oprostjenja in naj isto sprejme stotero zahvalo.

Sprejmite vsi ponovno tisočero zahvalo za vse!

Končana je Tvoja zemeljska pot, ljubljeni! Vse je prišlo tako nenadno, da ne moremo doumeti strašne resnice. Tako mlad, poln življenja, poln načrtov za bodočnost. Pa je kruta smrt na mah uničila vse. Za Teboj žaluje soproga, kateri si bil zvest in ljubeč tovariš, in hčerki, katerima je odvet dober, skrben oče. Objokuje Te ljubeča mati, žalujejo za Teboj brat in sestra, Tvoji sorodniki in Tvoji prijatelji. Zaman so solze, ker odšel si tja, odkoder ni povratka: tja, kjer vlada večni mir. Tolaži nas zavest, da se enkrat snidemo pri večnemu Bogu, ljubljeni!

Spavaj mirno, dragi! Snivaj sladku — nad zvezdami

Žalujoci ostali:

OLGA, rojena Novak, soproga;
PHYLLIS in LINDA, hčerki;
MRS. JENNIE JELERCIC, mati;
ALBERT, brat;
MRS. JUSTYNE PRETNAR, sestra;
JOSEPHINE PAVLI, teta;
ANTON JELERČIČ, stric;

ANTON in ANTONIJA NOVAK, tast in tašča in več sorodnikov.

Cleveland, Ohio, 22. oktobra, 1953.